

Sygn. akt I Ca 51/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 marca 2014 r.

Sąd Okręgowy w Sieradzu Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący SSO Barbara Bojakowska

Sędziowie SSO Elżbieta Zalewska-Statuch

SSR(del.) Mirosław Chojnacki

Protokolant sekretarz sądowy Elwira Kosieniak

po rozpoznaniu w dniu 5 marca 2014 r. w Sieradzu

na rozprawie sprawy

z powództwa S. B.

przeciwko Skarbowi Państwa – (...) Zarządowi (...) w B.

o ochronę naturalnego środowiska człowieka

na skutek apelacji strony pozwanej

od wyroku Sądu Rejonowego w Łasku

z dnia 6 listopada 2013 r. sygn. akt I C 373/12

oddala apelację.

Sygn. akt. I Ca 51/14

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z 6 listopada 2013 roku Sąd Rejonowy w Łasku, w sprawie I C 373/12, z powództwa S. B. przeciwko Skarbowi Państwa – (...) Zarządowi (...) w B. o ochronę naturalnego środowiska człowieka, zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 45.986 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 21 kwietnia 2012 roku do dnia zapłaty oraz kwotę 3217 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Powyższe rozstrzygnięcie Sąd Rejonowy oparł na ustaleniach, które Sąd Okręgowy w całości podziela i przyjmuje za własne, a których istotne elementy przedstawiały się następująco:

S. B. jest właścicielem działek nr (...) położonych w miejscowości C., gmina B..

Na działce nr (...) znajdują się budynek mieszkalny, garaż, komórka na opał i kuchnia letnia. Dom został wybudowany w latach 50-tych XX wieku. W 1991 roku wykonano rozbudowę domu mieszkalnego. Latem 2010 roku powód wymienił trzy okna w domu:

na parterze w kuchni od wschodu, na poddaszu jedno okno od zachodu i jedno od południa. W lipcu 2012 roku powód wymienił dwa okna na parterze w pokojach i na poddaszu drzwi balkonowe z oknem od północy. Przed wymianą w domu powoda były okna i drzwi balkonowe o konstrukcji drewnianej z podwójnymi szybami. Zostały wymienione na okna PCV z podwójnymi szybami. Działki nr (...) są niezabudowane.

Miejscowość C. A jest położona w pobliżu lotniska wojskowego. Hałas emitowany przez lotnisko przekracza dopuszczalny poziom hałasu w porze dziennej i nocnej. Z tego względu w dniu 09 lutego 2010 roku Sejmik Województwa (...) podjął uchwałę (...) w sprawie utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania lotniska Ł. (Dz. U. Woj. (...) nr 2010.(...)marca 2010 roku). Przedmiotowa uchwała weszła w życie 13 kwietnia 2010 roku.

Biegli ustalili, że obniżenie wartości nieruchomości, będącej przedmiotem sprawy, w związku z jej położeniem na obszarze ograniczonego użytkowania lotniska wojskowego, wynosi 35100 zł. Natomiast stanu budynku mieszkalnego na dzień 11 kwietnia 2010 roku, dla poziomu hałasu powodowanego działaniami lotniska wojskowego w miejscu położenia oraz zgodnie z przepisami prawa budowlanego i Polskimi Normami (jego przegrody zewnętrzne) nie zapewniał prawidłowej ochrony pomieszczeń przed dźwiękami powietrznymi pochodzącymi z zewnątrz, a koszt robót budowlanych, mających na celu poprawę izolacyjności akustycznej przegród budowlanych, wynosi 10886 zł

Powód wystosował do pozwanego pisemne przedsądowe wezwanie do zapłaty, doręczone pozwanemu w dniu 11 kwietnia 2012 roku. W wezwaniu tym jako termin płatności wskazano dzień 20 kwietnia 2012 roku. Pozwany odmówił uznania roszczenia.

W oparciu o powyższe ustalenia, Sąd Rejonowy stwierdził, że podstawę prawną żądania powoda stanowi art. 129 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku prawo ochrony środowiska (t. j. Dz. U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150 ze zm.), a w związku z ograniczeniem sposobu korzystania z nieruchomości jej właściciel może żądać odszkodowania za poniesioną szkodę; szkoda obejmuje również zmniejszenie wartości nieruchomości.

Na podstawie wyżej wymienionego przepisu Sąd Rejonowy zwrócił uwagę, że powodowi przysługuje od pozwanego odszkodowanie w kwocie 35100 zł, o którą to kwotę zmniejszyła się wartość przedmiotowej nieruchomości na skutek utworzenia strefy ograniczonego użytkowania wokół lotniska wojskowego w Ł..

Sąd Rejonowy uznał również, że powodowi należą się koszty w wysokości 10886 zł, poniesione w celu spełnienia wymagań technicznych dotyczących istniejących budynków, o których mowa w art.136 ust.3 w/w ustawy.

O odsetkach Sąd Rejonowy orzekł na podstawie art. 481 § 1 i 2 k.c. i art. 455 k.c., zasądzając odsetki ustawowe od kwoty zasądanego roszczenia liczone od dnia następnego po dniu wskazanym przez powoda w pisemnym wezwaniu do zapłaty skierowanym do pozwanego.

O kosztach procesu Sąd Rejonowy orzekł na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. zasądzając je w całości od pozwanego, na które składały się wynagrodzenie pełnomocnika, opłata skarbową od pełnomocnictwa i opłata od pozwu.

Apelację od powyższego wyroku wniósł pozwany Skarb Państwa – (...) Zarząd (...) w B., zaskarżając orzeczenie częściowo w zakresie odsetek i kosztów procesu, zrzucając mu:

- naruszenie przepisów postępowania w postaci art. 321 k.p.c., w związku z naruszeniem norm prawa materialnego, wynikających z treści art. 363 § 2 k.c., polegające na zasądzeniu odsetek od daty pierwszego wezwania pozwanego do zapłaty, gdy tymczasem odsetki te powinny być liczone od daty uprawomocnienia się orzeczenia

- naruszenie przepisów postępowania w postaci art. 98 k.p.c., w związku

z art. 94 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych poprzez obciążenie pozwanego Skarbu Państwa, reprezentowanego przez Szefa (...) Zarządu (...)

w B. kosztami postępowania sądowego, pomimo ustawowego zwolnienia tego podmiotu od konieczności ich ponoszenia.

W oparciu o tak sformułowane zarzuty wniósł o zmianę zaskarżanego wyroku w części dotyczącej zobowiązania pozwanego do uiszczenia odsetek od kwoty 45986 zł od terminu wskazanego w punkcie pierwszym sentencji, poprzez zasądzenie ich od dnia uprawomocnienia się przedmiotowego orzeczenia, zmianę zaskarżanego wyroku w części dotyczącej obciążenia pozwanego kosztami procesu, poprzez zwolnienie go od ponoszenia owych kosztów i zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów zastępstwa procesowego za instancję odwoławczą.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja pozwanego Skarbu Państwa – (...) Zarządu (...)

w B. nie zasługuje na uwzględnienie.

Przede wszystkim nie sposób zgodzić się ze skarżącym, że w sprawie niniejszej doszło do naruszenia przepisu art. 321 k.p.c., ponieważ Sąd Rejonowy nie orzekł o odsetkach ponad żądanie, a jedynie zgodnie z żądaniem powoda.

Nie sposób również uznać, że doszło do naruszenia prawa materialnego – art. 363 § 2 k.c. zważywszy na odstęp czasowy pomiędzy wystąpieniem z żądaniem (kwiecień 2012 r.) a datą sporządzenia opinii (marzec 2013 r.), pomijając przy tym fakt, że strona apelująca zarzutu tego w ogóle nie uzasadniła.

Odsetki od odszkodowania pieniężnego należą się od dnia, w którym odszkodowanie to powinno być zapłacone. W wypadku roszczeń wynikających z ustawy o ochronie środowiska, stan opóźnienia w spełnieniu świadczenia powstaje po wezwaniu dłużnika do spełnienia świadczenia (art. 455 k.c.). Znaczenie takiego wezwania polega na tym, że z jego chwilą na dłużniku zaczyna ciążyć obowiązek niezwłocznego spełnienia świadczenia i że nie spełniając go popada w opóźnienie, a to uprawnia wierzyciela do żądania odsetek za czas opóźnienia (art. 481 § 1 k.c.). Przy czym dłużnik popada w opóźnienie, jeśli nie spełnia świadczenia pieniężnego w terminie, w którym stało się ono wymagalne, także wtedy, gdy kwestionuje istnienie lub wysokość świadczenia. Jedynie w sytuacji znacznego upływu czasu i różnicy cen między datą wezwania pozwanego do zapłaty odszkodowania a datą ustalenia wysokości szkody, Sąd Najwyższy w orzeczeniu z 17 czerwca 2010 r. ((...), Lex 852671) sprzeciwił się koncepcji wyrównania szkody przy zastosowaniu zarówno mechanizmu odsetek od dnia wezwania, jak i waloryzacji szkody poprzez ustalenie jej zgodnie z art. 363 § 2 k.c. na dzień orzekania.

Prawidłowe rozstrzygnięcie o należnym odszkodowaniu i odsetkach wymaga zatem ustalenia i rozważenia wszystkich wskazanych okoliczności, w tym w pierwszej kolejności daty wymagalności roszczenia (przy uwzględnieniu art. 455 k.c.), daty właściwej dla określenia wysokości odszkodowania (przy uwzględnieniu art. 363 § 2 k.c.) oraz daty, od której wierzycielowi należą się odsetki przy uwzględnieniu zasady wynikającej z art. 481 § 1 k.c. (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 22 października 2003 r., II CK 146/02, LEX nr 82271).

Pozwany jako profesjonalista, już po wezwaniu przedsądowym do zapłaty odszkodowania posiadał wiedzę, że powód będzie występował do Sądu z roszczeniem odszkodowawczym, a więc chcąc uniknąć kosztów związanych z zaspokojeniem jego roszczeń, winien podjąć czynności mające na celu ustalenie, w jakiej wysokości roszczenie powoda zasługuje na uwzględnienie – zlecić biegłemu oszacowanie szkody.

Trzeba również zwrócić uwagę, że żaden przepis ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku prawo o ochronie środowiska, (art. 129 – 136), które stanowią podstawę odpowiedzialności pozwanego, nie przewidują konieczności ustalenia przez Sąd wysokości odszkodowania. Wyrok Sądu w tym zakresie nie ma charakteru konstytutywnego, gdyż jedynie wtedy można byłoby uznać żądanie pozwanego za uzasadnione (wymagalność odsetek od daty prawomocnego wyroku).

Sama okoliczność, iż powód żądał znacznie większej kwoty odszkodowania, nie może prowadzić do wniosku, że samodzielne ustalenie szkody przez pozwanego było niemożliwe.

W ocenie Sądu Okręgowego, niesłuszny jest także zarzut apelującego dotyczący naruszenia przepisów postępowania, a mianowicie art. 98 k.p.c. w związku z art. 94 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych.

Z treści art. 108 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych wynika wprost, że zwolnienie strony od kosztów sądowych nie zwalnia jej z obowiązku zwrotu kosztów procesu przeciwnikowi.

Przenosząc powyższe na grunt niniejszej sprawy należy stwierdzić, że pozwany jako przegrywający proces (art. 98 k.p.c.) miał obowiązek zwrócić powodowi kwoty odpowiadające poniesionym przez niego w sprawie wydatkom, od ponoszenia których Skarb Państwa nie jest ustawowo zwolniony.

Mając na uwadze wszystkie poczynione wyżej rozważania, Sąd Okręgowy apelację pozwanego na podstawie art. 385 k.p.c. jako bezzasadną oddalił.